

Koninklijk Concertgebouworkest

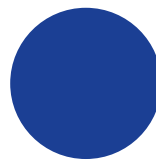
Het Koninklijk Concertgebouworkest (KCO) bespeelt binnenlandse en buitenlandse (concert)podia (symfonisch repertoire). De missie van het KCO luidt: “Het KCO is het symfonieorkest dat wereldwijd op de belangrijkste podia onder leiding van de beste dirigenten en op het allerhoogste niveau uitvoeringen geeft van orkestmuziek. Zijn activiteiten vormen de basis voor zijn rol als Nederlands ambassadeur voor internationale excellentie. Het KCO biedt zijn publiek emotionele en intellectuele verrijking en verleidt tot betrokkenheid en actieve loyaliteit.”

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Koninklijk Concertgebouworkest een subsidiebedrag toe te kennen van € 6.600.000.

De instelling heeft een aanvraag ingediend als symfonieorkest met internationale statuur. Het KCO behoort nationaal en internationaal tot de absolute top van de orkesten en speelt wereldwijd op de grote en vooraanstaande podia. In eigen land zou de instelling volgens de raad nog meer de rol van voortrekker op zich kunnen nemen.

De raad adviseert het subsidiebedrag, inclusief suppletie voor internationale statuur, toe te kennen.

€ **6.600.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **6.600.000**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.14 in samenhang met artikel 3.17 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Beoordeling

Kwaliteit

De sublieme kwaliteit van het KCO is onbetwist. Het orkest behoort internationaal tot de absolute top. Het activiteitenplan is helder en laat zien dat het orkest bij deze positie zeker niet achterover leunt, maar investeert om deze positie te behouden en blijvend te ontwikkelen. Er gaat zowel veel aandacht naar de artistieke kwaliteit in de programmering en het beleid voor solisten en dirigenten als naar het werven, begeleiden en binden van een nieuwe generatie musici. In de komende subsidieperiode rondt het orkest een periode af waarin een nieuwe generatie musici heeft plaatsgenomen achter de lesse-naars. Het orkest is zich nadrukkelijk bewust van de uitdagingen die hiermee gepaard gaan.

Volgens de raad is de klank in de afgelopen jaren internationaler geworden, zonder de specifieke kwaliteit én internationale positie te verliezen.

Publieksbereik

Het KCO trekt van alle orkesten op dit moment het meeste publiek en kent procentueel de hoogste zaalbezetting. Het orkest heeft goed zicht op het profiel van de bezoekers en richt zich bij publiekswerving met name op de kwaliteitsgerichte liefhebber van orkestrepertoire. De ambities om het publieksbereik te vergroten zijn echter bescheiden. In de komende periode zullen de inspanningen met name gericht zijn op het handhaven van het huidige niveau. De raad moedigt initiatieven op het gebied van verjonging en diversiteit aan.

Ook in termen van publieksbereik is het KCO internationaal georiënteerd. Gemiddeld beluistert ten minste een derde van de bezoekers het orkest tijdens concerten in het buitenland. In Nederland speelt het KCO hoofdzakelijk in Het Concertgebouw. Buiten Amsterdam is het orkest slechts beperkt te beluisteren.

De raad vindt de ambitie van vijf concerten per jaar (met uitzondering van het jubileumjaar) buiten de standplaats een wenselijk minimum en een realistische doelstelling. Hij verwacht echter wel dat het orkest in deze gevallen aansluiting zoekt bij de (series van de) regionale orkesten, onder meer op het gebied van marketing.

Cultureel ondernemerschap

Het KCO loopt op veel terreinen voor op de andere orkesten, ook als het gaat om ondernemerschap. Veel ervaring heeft men opgedaan met het prijsbeleid voor optimalisering van het publieksbereik en -inkomsten. Daarnaast is verhoudingsgewijs veel stafpersoneel ingezet op sponsorwerving. Dit alles heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen, maar het gebruik van deze instrumenten maakt tegelijkertijd de grenzen aan het vergroten van de eigen inkomsten zichtbaar.

De grote slag op het gebied van prijsbeleid is wel gemaakt, de hoge zaalbezetting is gebleven en de wachtlijsten zijn verdwenen. De sponsorinkomsten zijn redelijk op peil gebleven, maar de terugval van het totale sponsorvolume in Nederland vormt een rem op de groei. Het KCO wil met zijn *World Tour 2013* een krachtige impuls geven aan de sponsorwerving.

De raad waardeert het initiatief om het verdienmodel aan te passen door de toevoeging van nieuwe elementen, zoals productdiversificatie en merchandising. Hij ziet uit naar de resultaten op dit gebied.

De raad constateert dat het KCO in de begroting in de aanvraag eindigt met een structureel tekort op de exploitatie van € 750.000. De raad verwacht dat de instelling hiervoor zelf, vóór het einde van de subsidieperiode, een oplossing vindt.

Educatie

Educatie en participatie zijn onderbelicht in de aanvraag van het KCO. Het orkest sluit aan bij initiatieven van andere partijen (jongerenvereniging Entrée & de educatieafdeling van Het Concertgebouw), geeft inleidingen op concerten en biedt toegankelijke concerten, die gratis zijn aan. Het orkest geeft aan dat dit het gevolg is van strategische keuzen. Echter, voor het boegbeeld van de orkestensector in Nederland vindt de raad dit onvoldoende. Hij verwacht van het orkest een groter gevoel van urgentie op dit onderdeel en adviseert, binnen de strategie van het orkest, een passende benadering te zoeken.

(Inter)nationaal belang

Het KCO is met grote regelmaat te zien op de grote en vooraanstaande concertpodia over de hele wereld en behoort daarmee tot de smalle top van de internationale symfonieorkesten. Het KCO zal in het jubileumjaar, als eerste orkest ter wereld, alle continenten bezoeken.

In eigen land heeft het orkest de ambitie het boegbeeld van de cultuur- en orkestensector te zijn. Dit toont het orkest met name in de eigen standplaats. Volgens de raad zou het KCO, vanuit bovengenoemde ambitie, ook in bredere zin meer de voortrekkersrol moeten nemen in het Nederlandse orkestenbestel; als boegbeeld van de symfonische muziek in Nederland en voor behoud en ontwikkeling van het genre in Nederland.

Talentontwikkeling

Op het gebied van talentontwikkeling richt het KCO zich op toekomstige professionele orkestmusici en dirigenten, zowel voor, tijdens als na het kunstvakonderwijs (10 – 27 jaar). De eigen Orkestacademie kent een goed bereik en een goede doorstroming. Nieuw is het KCO Jong Toptalentprogramma. Deze activiteiten sluiten mooi aan bij de missie en visie van de instelling.